

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština – Assembly

Zakon br. 03/L-068

O OBRAZOVANJU U OPŠTINAMA
REPUBLIKE KOSOVA

Skupština Republike Kosova

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova,
Usvaja

ZAKON O OBRAZOVANJU U OPŠTINAMA
REPUBLIKE KOSOVA

Član 1.
Svrha zakona

1) Svrha ovog zakona je regulisanje organizovanja javnih obrazovnih institucija i pružanje usluga javnog obrazovanja na predškolskom, osnovnom, nižem srednjem, višem srednjem i visokom nivou u opštinama Republike Kosovo.

2) Nijedna odredba ovog zakona se ne tumači na način da umanjuje ili ograničava ijedno pravo koje uživaju zajednice i njihovi pripadnici po primenjivom zakonodavstvu.

POGLAVLJE I

Odgovornosti i nadležnosti institucija Republike Kosovo u obrazovanju

Član 2.
Skupština Republike Kosovo

Dodeljivanje nadležnosti opštinama ili školoma u oblasti obrazovanja po ovom Zakonu ne tumači se kao preuzimanje nadležnosti Skupštine Republike Kosovo koje se odnose , između ostalog, na:

- a) Bilo koja pitanja koja potpadaju u oblast obrazovanja i vaspitanja koja nisu od lokalnog značaja;
- b) Formulisanje standarda u vezi sa svim pitanjima koja potpadaju pod oblast obrazovanja i vaspitanja, bez obzira na to da li spomenuta pitanja imaju uticaj na lokalni značaj.

Član 3. Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije

Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije Republike Kosovo (MONT) ima sledeće odgovornosti:

- a) usavršavanje načela, nacrta i primena zakonodavstva u razvoju obrazovanja, uključujući više obrazovanje kao i nauku na Kosovu;
- b) promovisanje nediskriminativnog obrazovnog sistema u kome se pravo svakog lica na obrazovanje poštije, a kvalitetne mogućnosti za učenje su dostupne svima;
- c) uspostavljanje i upravljanje opštim sistemom sertifikata za svo nastavno osoblje na Kosovu;
- d) proširivanje nezvaničnog obrazovanja i obrazovanja odraslih na svim nivoima, uključujući i u udaljenim područjima, i promovisanje mogućnosti doživotnog učenja za sve;
- e) planiranje, primena i nadzor jednakih i efikasnih obrazaca obrazovne administracije i školske uprave;
- f) poboljšanje kvaliteta , važnosti i efektivnosti nastave na svim nivoima;
- g) pomaže razvoju i kvalitetnom poboljšanju nastavnog sistema i efikasno pružanje obrazovnih usluga;
- h) promoviše istraživanja u vezi sa društvenim, ekonomskim, naučnim, tehnološkim i kulturnim razvojem Kosova;
- i) razvijanje sveobuhvatnog bibliotekarskog sistema, što obuhvata univerzitetske i školske biblioteke;
- j) promovisanje opšte politike za integraciju lica sa nedostacima i sa ograničenim sposobnostima u obrazovni sistem; kao i
- k) promovisanje učešća roditelja i zajednice u obrazovnim aktivnostima i odgovarajućim oblicima partnerstva između škola i zajednica na lokalnom nivou;
- l) inspekciju obrazovna.

POGLAVLJE II

Odgovornosti i nadležnosti opština u obrazovanju

Član 4.

Nadležnosti i proširene nadležnosti opština

1. Opštine imaju potpuna i isključiva ovlašćenja, sve dok se to odnosi na lokalni značaj, uz poštovanje standarda propisanih važećim zakonodavstvom koje se odnosi na odredbe o javnom predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju, uključujući registrovanje i izdavanje licenci obrazovnim institucijama, zapošljavanje, plaćanje ličnih dohodaka i program obuke za obrazovne predavače i administratore
2. Opštinama se mogu, osim ovlašćenja naznačenih paragrafom 1. ovog Člana, poveriti proširene nadležnosti u oblasti obrazovanja kako je propisano ovim zakonom ili drugim zakonodavnim aktima na snazi.
3. U skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi, opštine imaju pravo da sarađuju, u okviru svojih nadležnosti u oblasti obrazovanja, sa drugim opštinama i drugim organima vlasti. Ovo pravo obuhvata saradnju sa opštinama i institucijama, uključujući i vladine agencije, u Republici Srbiji.

Član 5.

Nadležnosti opština u javnim obrazovnim nivoima 0, 1, 2, i 3 (predškolsko, osnovno, niže srednje i više srednje)

Nadležnosti naznačene u Članu 4. ovog zakona obuhvataju specifične opštinske nadležnosti u javnom obrazovanju na nivoima 0 (predškolsko), 1 (osnovno), 2 (niže srednje) i 3 (više srednje), u skladu sa opštim smernicama i/ili postupcima i standardima koje objavljuje Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije (MONT):

- a) izgradnja obrazovnih objekata u skladu sa Poglavljem 3. ovog zakona i drugog primenljivog zakonodavstva;
- b) upis i prijem učenika u skladu sa punim uvažavanjem principa nediskriminacije po zakonu;
- c) zapošljavanje nastavnika i drugog školskog osoblja u skladu sa pravnim procedurama za popunjavanje, izbor i zapošljavanje javnih službenika;
- d) Izbor direktora i/ili zamenika direktora obrazovnih institucija u skladu sa pravnim procedurama za zapošljavanje i pravnim kriterijumima koje je odredio MONT preko komisije koju je osnovala opština i u kojoj su dva člana iz opštine i jedan iz MONT-a.

- e) registracija, inspekcija javnog zdravlja i bezbednosti i izdavanje licenci predškolskim obrazovnim institucijama, u skladu sa Poglavljem 4. ovog zakona;
- f) isplata upravnog osoblja kao i drugog zaposlenog osoblja u skladu sa kosovskim zakonodavstvom;
- g) obučavanje nastavnika i drugog stručnog osoblja u skladu sa smernicama, načelima i standardima koje izdaje MONT;
- h) nadzor i inspekcija obrazovnog procesa u skladu sa smernicama koje utvrđuje MONT;
- i) razvoj, usvajanje i primena Pravilnika o radu za škole, uključujući Kodeks ponašanja za upravno osoblje, nastavnike, drugo osoblje i učenike kao i disciplinske mere;
- j) podnošenje izveštaja o predškolskom obrazovanju, budžetu i upravnim radnjama opštinskim upravama i MONT-u u skladu sa opštinskim i centralnim zakonodavstvom;
- k) Primena takvih delegiranih funkcija ili nadležnosti kako se utvrđuje zvaničnim ugovorom između opštine i Vlade Republike Kosovo;
- l) posmatranje i izveštavanje roditelja i drugih nadležnih organa vlasti kako je uvrđeno zakonodavstvom o obrazovnom i društvenom napretku učenika ; kao i
- m) određivanje novčane participacije roditelja za prijem dece u jaslice i obdaništa u skladu sa zakonima na Kosovu.

Član 6. **Administrativna odgovornost opština**

Nadležnosti koje se odnose na Član 4. ovog zakona obuhvataju sledeće opštinske administrativne odgovornosti u javnom obrazovanju, u skladu sa opštim smernicama i/ili postupcima i standardima koje objavljuje Ministarstvo obrazovanja, nauke i tehnologije (MONT):

- a) opštine pružaju obrazovne administrativne usluge koje zadovoljavaju funkcionisanje predškolskog, osnovnog, nižeg srednjeg, višeg srednjeg i višeg obrazovanja u skladu sa zakonom;
- b) minimum obrazovnih administrativnih usluga obuhvataju imenovanje opštinskog direktora odseka/direktorata uključujući obrazovni funkcionalni sektor kao i dovoljan broj stručnog i propratnog osoblja za obavljanje dužnosti koje se zahtevaju po zakonodavstvu Kosova; kao i
- c) posmatranje i izveštavanje o obrazovnom upravljanju i radnjama u opštinama obavlja se putem opštinskih administrativnih tela koja gradonačelnikopštine određuje nadležnim.

POGLAVLJE III **Nadležnosti oko izgradnje javnih obrazovnih objekata**

Član 7. **Nadležnosti Ministarstva obrazovanja, nauke i tehnologije**

Nadležnosti MONT-a oko izgradnje obrazovnih objekata obuhvataju pružanje tehničke pomoći opštinama u planiranju i projektovanju obrazovnih objekata ako se to traži, razmatra sve planove i projekte radi usaglašavanja sa projektnim i i građevinskim standardima za školena Kosovu pre početka sprovođenja građevinskih usluga; finansiranje i odobrenje gradnje finansira se direktnim grantovima Iz MONT-a; kao i inspekcija izgrađenih objekata pre useljavanja radi usaglašavanja sa usvojenim planovima i stvaranjem normalnih uslova za obrazovanje i proces obuke.

Član 8. **Nadležnosti opština**

1. Javni obrazovni objekti mogu se izgraditi u opštini i finansirati putem opštinskog budžeta i drugih donacija.
2. Opštinske nadležnosti kod izgradnje obrazovnih objekata obuhvataju prepoznavanje potrebe za izgradnju obrazovnih objekata, utvrđivanje lokacija izgradnje i obezbeđivanje opštinskog zemljišta, pripremu plana sprovođenja, projekat objekta, izdavanje građevinske dozvole, snabdevanje građevinskim uslugama i materijalima, neophodne inspekcije, izdavanje konačne stambene dozvole, kao i stvaranje normalnih uslova za obrazovanje i proces obuke.
3. Opština mora predati potvrdu o dostupnosti opštinskog zemljišta za izgradnju, plan za sprovođenje projekta, kao i konačni projekat škole najkasnije do 60 dana od predviđenog dana za objavljivanje tendera za građevinske usluge.
4. Škole imaju sopstveni budžet koji je odvojen od opštine.

Član 9. **Nadležnosti koje utvrđuju izvori finansiranja**

1. Ukoliko celokupan iznos ili deo iznosa sredstava za izgradnju objekata dolazi kao direktno davanje iz MONT-a koje je formalno prihvaćeno od strane opštine u svrhu te gradnje:
 - a) građevinski projekat MONT mora razmotriti i odobriti ili odbiti u roku od 60 dana od dana kada ga opština podnese, i pre započinjanja nabavki u vezi sa gradnjom;
 - b) Razmatranje i odobravanje takvih projekata od strane MONT-a je transparentno i zasniva se na usklađenosti sa Glavnim planom gradnje u obrazovanju ili sa bilo kojim izvedenim zakonskim aktima, kao i na poštovanju kriterijuma MONT-a u vezi sa projektovanjem i gradnjom škola; i

c) proces razmatranja i odobravanja od strane MONT-a podleže preispitivanju u skladu sa kosovskim zakonodavstvom.

2. Ukoliko se ne koriste direktna davanja iz MONT-a radi finansiranja celokupnih troškova gradnje ili dela troškova gradnje obrazovne ustanove, MONT može odobriti samo dizajn i gradnju, u skladu sa zvaničnim kriterijumima MONT-a za dizajn i gradnju škola.

POGLAVLJE IV

Licenciranje i registracija nastavnika i licenciranje institucija

Član 10.

Licenciranje, registrovanje i zapošljavanje nastavnog osoblja

1. Nastavnici mogu biti registrovani i zaposleni samo ukoliko ispunjavaju kriterijume i prosvetne standarde utvrđene zakonom.
2. MONT organizuje nacionalni proces pred-registracije po pravednim i transparentnim kriterijumima radi sačinjavanja otvorenog spiska licenciranih budućih nastavnika; ovaj spisak se ažurira jednom godišnje.
3. Svi budući nastavnici koji su pred-registrovani moraju biti licencirani od MONT-a.
4. Nakon uspostavljanja svenacionalnog procesa pred-registracije i licenciranja, i nakon objavlјivanja prvog otvorenog spiska, opštine mogu registrovati i zaposliti samo kandidate koji se nalaze na spisku opisanom u tačci 2 ovog člana.
5. Sistem licenciranja na koji se ovaj član odnosi naročito uzima u obzir potrebe manjinskih zajednica na Kosovu, uključujući i efektivnu mogućnost zapošljavanja i postavljenja nastavnika iz drugih zemalja.

Član 11. **Licenciranje obrazovnih institucija**

1. Sve obrazovne institucije na Kosovu se licenciraju u skladu sa kriterijumima i standardima utvrđenim zakonom. Javne obrazovne institucije licencira opština pre početka njihovog rada.
2. Opštine izdaju poslovne licence privatnim obrazovnim institucijama na isti način kao i druge poslovne licence, prema odredbama Zakona o finansiranju lokalne samouprave na Kosovu. Opštinama je potrebno dostaviti dokumentaciju koja dokazuje registraciju delatnosti, kao i licencu MONT-a za obrazovnu instituciju, i to pre nego što bude izdata poslovna licenca privatnoj obrazovnoj ustanovi na njihovoj teritoriji.
3. Opštine donose i objavljaju administrativne odluke kojima se odobrava, odbija ili odbacuje licenciranje bilo koje javne obrazovne institucije, nakon dobijanja mišljenja MONT-a u pisanoj formi.
 - a) Opštini i instituciji koja je podnela zahtev MONT dostavlja obaveštenje o svom mišljenju u roku od 60 dana od dana kada je opština podnela zahtev za pribavljanje mišljenja.
 - b) Opština o svojoj odluci obaveštava instituciju koja je podnela zahtev najkasnije 60 dana od dana kada je primila mišljenje od MONT-a.
4. U bilo kojem slučaju gde se odluka opštine razlikuje od mišljenja MONT-a, opština daje u pisanoj formi MONT-u i instituciji koja je podnела zahtev detaljno objašnjenje razloga za svoju odluku;
5. Ukoliko opština ne obavesti instituciju koja je podnela zahtev u roku od 60 dana kako je zahtevano tačkom 3.b ovog člana, mišljenje MONT-a smatraće se konačnom odlukom u vezi sa licenciranjem obrazovne ustanove.

POGLAVLJE V **Obrazovanje na srpskom jeziku**

Član 12. **Obrazovanje na srpskom jeziku**

1. Opštine imaju ovlašćenje da stvaraju uslove za obavljanje obrazovne delatnosti na srpskom jeziku.
2. Škole u kojima se predaje na srpskom jeziku mogu koristiti nastavni program i udžbenike koje izdaje Ministarstvo prosvete Republike Srbije, uz obaveštenje dostavljeno Ministarstvu za obrazovanje, nauku i tehnologiju Republike Kosovo.

3. Određeni nastavni program ili udžbenik iz Republike Srbije neće se koristiti u nastavi pre nego što bude obavešten MONT. Ukoliko, nakon obaveštenja, MONT ne uloži prigovor u roku od tri meseca (kako bi bilo dovoljno vremena da se određeni nastavni program ili tekst razmotre u ministarstvu), taj materijal se može koristiti.

4. U slučaju prigovora MONT-a na upotrebu određenog srpskog nastavnog programa ili udžbenika, slučaj se prosleđuje nezavisnoj komisiji ustanovljenoj po članu 13 ovog zakona, kako bi se razmotrio program ili udžbenik i da bi se obezbedila usklađenost sa Ustavom Republike Kosovo i važećim zakonima. Specifični nastavni programi ili udžbenici ne mogu biti stavljeni u upotrebu sve dok to ne odluči nezavisna komisija.

Član 13. Nezavisna komisija

1. Nezavisna komisija za razmatranje nastavnog materijala na srpskom jeziku sastoji se od sedam (7) članova:

- a) tri (3) predstavnika koje bira MONT;
- b) tri (3) predstavnika koje biraju poslanici Skupštine Kosova koji imaju poslaničke mandate rezervisane ili garantovane za pripadnike kosovske srpske zajednice; i
- c) jedan (1) međunarodni član komisije, koji je izabran od strane i predstavlja međunarodnog civilnog predstavnika.

2. Komisija donosi sve svoje odluke većinom glasova.

3. Predsedavajući komisije izmenjuju se među predstvincima koje su izabrali poslanici Skupštine Kosova koji imaju poslaničke mandate rezervisane ili garantovane za pripadnike kosovske srpske zajednice i predstavnika odabranih od strane Ministarstva za obrazovanje, nauku i tehnologiju, svake godine.

Član 14. Proširene nadležnosti opštine u Severnoj Mitrovici

Opštinske nadležnosti iz oblasti višeg obrazovanja u Severnoj Mitrovici biće sledeće:

- a) Univerzitet u Severnoj Mitrovici je samostalna javna institucija visokog obrazovanja;
- b) Univerzitet donosi statut radi preciziranja svoje unutrašnje organizacije i šeme upravljanja, kao i procedura i interakcije sa javnim vlastima, u skladu sa centralnim zakonskim okvirom republike Kosovo, što će preispitati Nezavisna komisija:
 - (i) nezavisna komisija sačinjena je od sedam (7) članova:

- (ii) tri (3) predstavnika bira MONT;
 - (iii) tri (3) predstavnika bira Univerzitet; i
 - (iv) jedan (1) međunarodni član izabran je od strane i predstavlja međunarodnog civilnog predstavnika.
 - (v) komisija donosi sve svoje odluke većinom glasova;
 - (vi) predsedavanje komisijom rotira jednom godišnje između predstavnika odabranog od strane Univerziteta i predstavnika kojeg je izabrao MONT.
- c) odluke o usklađenosti statuta sa centralnim zakonskim okvirom, evropskim standardima i najboljim iskustvima, kao i odluke o pitanjima koja se odnose na akreditaciju univerziteta u okviru kosovskog univerzitetskog sistema, donosi Nezavisna komisija ustanovljena članom 14.b ovog zakona;
- (d) opština Severna Mitrovica ima ovlašćenje da preuzme odgovornost za ovaj javni univerzitet na srpskom jeziku, u skladu sa važećim zakonom Republike Kosovo;
- (e) univerzitet ima Odbor koji se sastoji od devet (9) članova, od kojih dva (2) imenuje opština, pet (5) se bira iz fakultetskih ili studentskih organa na Univerzitetu, a dva (2) se imenuju na način koji će biti utvrđen Statutom Univerziteta;
- (f) opština Severna Mitrovica obezbeđuje da Univerzitet dobije adekvatne prostorije i sredstva za svoj rad iz budžeta Republike Kosovo i drugih institucionalnih izvora. Finansiranje univerziteta od strane Vlade Republike Srbije mora biti transparentno i dostupno javnosti, u skladu sa kosovskim zakonima;
- (g) delatnost i budžetski resursi dodeljeni Univerzitetu u Severnoj Mitrovici su u skladu sa standardima i kriterijumima koji su razvijeni i proglašeni saglasno zakonima o finansiranju lokalne samouprave i o lokalnoj samoupravi koji su na snazi pre 1. januara 2009. godine; i
- (h) opština Severna Mitrovica može sarađivati sa bilo kojom drugom opštinom u vezi sa radom Univerziteta.

POGLAVLJE VI

Prelazne i završne odredbe i stupanje na snagu

Član 15.

Prelazne i završne odredbe

1. Institucije lokalne samouprave usklađuju važeće statute i uredbe sa odredbama ovog zakona u roku od 6 (šest) meseci od njegovog stupanja na snagu.
2. Po stupanju ovog zakona na snagu, sve zakonske odredbe koje su u suprotnosti sa ovim zakonom postaju nevažeće.

Član 16.
Pravni lekovi

Bilo koje činjenje ili nečinjenje, preduzeto od strane bilo kojih vlasti u skladu sa ovim zakonom podleže važećim administrativnim ili pravosudnim pravnim lekovima, uključujući i administrativne prigovore.

Član 17.
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova

**Zakon br. 03/ L-068
21. maja 2008. godine**

Predsednik Skupštine Republike Kosovo

Jakup KRASNIQI